

باسمه تعالی

مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۱۰:۳۰ صبح	رشته‌ی: ریاضی فیزیک و علوم تجربی	سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی (۳)
تاریخ امتحان: ۱۰ / ۹ / ۱۳۸۷		سال سوم آموزش متوسطه	
اداره‌ی کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی		دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۸۷	

ردیف	سؤالات	نمره
------	--------	------

ردیف	سؤالات	نمره
الف	<p>زبان شناسی (۴ نمره)</p> <p>۱- چرا تولید واحد زبانی زیر امکان پذیر نیست؟ آن را به گونه‌ای بنویسید که کاربرد پیدا کند. « یاس‌های باغچه‌ی سپید مادر بزرگ »</p> <p>۲- الگوی هجایی واژه‌ی « آیین » را بنویسید.</p> <p>۳- در جمله‌ی زیر بر اساس کدام رابطه‌ی معنایی به معنی واژه‌ی « مهر » پی می‌بریم؟ « مهر و تسبیح را بر سجاده نهادم.»</p> <p>۴- یک واژه مثال بزنید که کاملاً متروک و از فهرست واژگان زبان حذف شده باشد؟</p> <p>۵- صورت کامل علامت اختصاری « سمت » را بنویسید.</p> <p>۶- با توجه به جمله‌ی « کودک از شادی خنده سرداد و به آغوش پر مهر مادرش پناه برد. » الف) واژه‌ی « شادی » به چه شیوه‌ای ساخته شده است؟ ب) یک صفت بیابید که به شیوه‌ی « ترکیب » ساخته شده باشد. ج) واژه‌ی « خنده » مشمول کدام یک از وضعیت‌های چهارگانه شده است؟</p> <p>۷- در هریک از جملات زیر هدف از هر ارتباط زبانی چیست؟ الف) هفته‌ی آینده نمایشگاه نقاشی در نگارخانه‌ی مهر برگزار می‌شود. ب) می‌بینی چه سوز سردی می‌وزد! ۸- در بیت « به نام خداوند جان آفرین حکیم سخن در زبان آفرین » شاعر به کمک اصول و قواعد عروض و قافیه و در چارچوب سنت‌ها و روش‌های شاعری در فرهنگ ایرانی، دو ساخت تازه‌ی و را بر مجموعه‌ی ساخت‌های آوایی فارسی افزوده است.</p>	۰/۵ ۰/۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۵

ب	<p>نگارش (۵ نمره)</p> <p>۱- دو ویژگی « دایره‌المعارف فارسی » را بنویسید.</p> <p>۲- عام‌ترین و رایج‌ترین راه تشریح چیست؟</p> <p>۳- از مراجع اصلی تحقیق، دو « سرگذشت‌نامه » را نام ببرید.</p> <p>۴- بیت زیر را بازگردانی کنید. « گرت همواره باید کامکاری ز مور آموز رسم بردباری »</p> <p>۵- با استفاده از آرایه‌ی « جان‌بخشی » جمله‌ی زیر را به جمله‌ی ادبی و هنری تبدیل کنید. « با رسیدن بهار شکوفه‌ها باز شد.»</p> <p>۶- به کمک ضرب‌المثل زیر، مطلبی طنز آمیز در سه سطر بنویسید. « گنه کرد در بلخ آهنگری به شوشتر زدند گردن مهتری »</p> <p>۷- دو غلط ویرایشی در جمله‌ی زیر بیابید و هریک را با ذکر دلیل ویرایش کنید؛ سپس بنویسید اصلاح هر مورد مربوط به کدام نوع ویرایش است؟ « اعتلاء علمی دانش‌پژوهان ایرانی در جهان تأیید و مورد توجه همگان قرار گرفت.»</p>	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۱ ۱/۵
---	--	---

« ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی دوم »

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی (۳)	رشته‌ی: ریاضی فیزیک و علوم تجربی	ساعت شروع: ۱۰:۳۰ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۸۷ / ۱۰ / ۹	
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۸۷		اداره‌ی کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی	

ردیف	سؤالات	نمره
ج	<p>دستور (۸ نمره)</p> <p>۱- با توجه به عبارت زیر ، به سؤالات داده شده پاسخ دهید . « وقتی جهان‌گرد برزیلی سی‌وسه‌پل را دید، شگفت‌زده و بی‌اختیار هنرمندان اصفهانی را ستود.» الف) در عبارت فوق چند جمله‌ی مستقل وجود دارد؟ ب) عبارت فوق چند واژه دارد؟ ج) در عبارت فوق یک واژه بیابید که در آن نقش تبعی به کار رفته باشد؛ سپس نوع آن را بنویسید. د) ابتدا بنویسید ساخت واژه‌ی « هنرمندان » چگونه است؛ سپس انواع تکواژ را در این واژه مشخص کنید. ه) فعل جمله‌ی آخر را با حفظ شخص تبدیل به مضارع اخباری کنید.</p> <p>۲- در عبارت: « وقتی خبر پیروزی رزمندگان اسلام از رادیو اعلام شد، پدر سر به آسمان برداشت و گفت: شکر خدا» الف) کدام فعل حذف شده است؟ قرینته‌ی آن را بنویسید. ب) جمله‌ی اول چند جزئی و گذرا به چیست؟ ج) نمودار جمله‌ی اول را رسم کنید. د) ساختمان فعل جمله‌ی دوم را بنویسید.</p> <p>۳- در جمله‌ی زیر دو وابسته‌ی وابسته بیابید، نوع هریک را مشخص کنید و نمودار پیکانی هریک را رسم کنید. « پرچم هر کشور ، نماد استقلال و بیانگر هویت ملت است.»</p> <p>۴- براساس الگوی ساخت « اسم + بن مضارع ← صفت » یک واژه مثال بزنید.</p> <p>۵- با بررسی ساخت دو واژه‌ی « نادرست » و « ناسپاس » یک تفاوت و یک شباهت مشخص کنید.</p> <p>۶- با بررسی واژه‌ی « نوآموزی » الف) آن را براساس ترتیب اجزای سازنده، تا مرحله‌ی تکواژ تجزیه کنید. ب) آن را تا مرحله‌ی واج تجزیه کنید و بنویسید چند « صامت » در آن به کار رفته است؟ ج) کدام هجای آن تکیه می‌گیرد؟</p>	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۵ ۱ ۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۵ ۱ ۰/۲۵ ۱/۵ ۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۲۵
د	<p>املا و پیاموزیم (۳ نمره)</p> <p>۱- با توجه به جملات زیر به هریک از سؤالات داده شده پاسخ دهید. « باغبان این گلستان، تخم گل‌های سنبل را در زمین برفاشاند و به انتظار شکفتن گل‌ها نشست.» الف) کدام واژه دو تلفظی است؟ ب) یک صامت میانجی در متن فوق بیابید. ج) دو واژه بیابید که در آن فرآیند واجی صورت گرفته باشد، سپس نوع فرآیند واجی هریک را بنویسید.</p> <p>۲- در گروه کلمات زیر املا‌ی کدام واژه‌ی داخل کمانک صحیح است؟ الف) گماشته و (منسوب - منصوب) ب) (تائی - تعنی) و درنگ</p> <p>۳- در گروه کلمات زیر املا‌ی چهار واژه غلط است، صحیح هریک را بنویسید. فراق ملک - ذرع و پیمان - شهر خاف - اشاعه و ترویج - شخص مسلوب الاراده - تحف و هدایا - سستی و احمال - سفر و حضر - مؤونت و مظاهرت</p>	۰/۵ ۱ ۰/۵ ۱
	جمع نمره	۲۰
	« گل‌های اندیشه‌تان بارور باد »	

باسمه تعالی

ساعت شروع ۱۰:۳۰ صبح	رشته‌ی: ریاضی فیزیک علوم تجربی	راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی (۳)
تاریخ امتحان: ۱۳۸۷ / ۱۰ / ۹	سال سوم آموزش متوسطه	
اداره‌ی کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی	دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۸۷	
ردیف	راهنمای تصحیح	
نمره		
الف	<p>با تشکر از دقت نظر مصححین محترم، راهنمای زیر جهت هماهنگی و سهولت در امر تصحیح به خدمت شما ارائه می‌گردد. به پاسخ‌های درست و مشابه دانش‌آموزان نمره تعلق می‌گیرد.</p> <p>زبان شناسی</p> <p>۱- به علت رعایت نکردن قواعد هم‌نشینی (۰/۲۵) یاس‌های سپید باغچه‌ی مادر بزرگ (۰/۲۵)</p> <p>۲- صامت + مصوت (۰/۲۵) صامت - مصوت + صامت (۰/۲۵)</p> <p>۳- تناسب (۰/۲۵) یا تضمین</p> <p>۴- برگسنوان (۰/۲۵) یا سوفار، آرزفنداک و... یا هر مثال صحیح دیگر</p> <p>۵- سازمان مطالعه و تدوین کتب دانشگاهی (۰/۵)</p> <p>۶- الف (اشتقاق (۰/۲۵) ب) پرهمر (۰/۲۵)</p> <p>ج) با همان معنای قدیم، به حیات خود ادامه می‌دهد. (۰/۵)</p> <p>۷- الف) انتقال اطلاع به دیگران (۰/۲۵). ب) ایجاد حسن هم‌زبانی و هم‌دلی میان افراد یک جامعه‌ی زبانی (۰/۲۵)</p> <p>۸- وزن (۰/۲۵) قافیه (۰/۲۵)</p>	
ب	<p>نگارش</p> <p>۱- دقت علمی، نوجویی، ابتکار و انتخاب واژگان فارسی (ذکر دو مورد کافی است. هر مورد (۰/۲۵) جمعاً (۰/۵) نمره)</p> <p>۲- طرح پرسش‌هایی در مورد ابعاد مختلف یک چیز، شخص یا پدیده است. (۰/۵)</p> <p>۳- معجم الادبیا، الأعلام، ریحانة الأذب، تاریخ رجال ایران، چشمه‌ی روشن یا هر پاسخ صحیح دیگر (ذکر دو مورد کافی است. هر مورد (۰/۲۵) جمعاً (۰/۵) نمره)</p> <p>۴- اگر همیشه کامکاری و سعادت را می‌خواهی، صبر و بردباری را از مورچه بیاموز (۰/۵) یا هر بازگردانی صحیح دیگر</p> <p>۵- با رسیدن بهار شکوفه‌ها لبخند می‌زنند (۰/۵) یا هر جمله‌ی مناسب دیگر</p> <p>۶- نظر همکاران ارجمند صائب است. (۱)</p> <p>۷- اعتلای (۰/۲۵) علمی دانش‌پژوهان ایرانی در جهان تأیید شد (۰/۲۵) و مورد توجه همگان قرار گرفت. در زبان فارسی «ء» از پایان کلمات مختوم به «اء» حذف می‌شود. (۰/۲۵) ویرایش فنی (۰/۲۵) پس از تأیید، فعل شد بدون قرینه حذف شده است. (۰/۲۵) ویرایش زبانی (۰/۲۵) یا ساختاری</p>	
	«ادامه‌ی راهنما در صفحه‌ی دوم»	

